

Rio Esperantista

Oficiala Organo de Asocio Esperantista de Rio de Janeiro

PENSO KAJ LABORO POR LA UNIVERSALA FRATECO

ALDO O. DOBLAS
Direktoro

SYLLA M. CHAVES
Sekretario

DELIO P. DE SOUZA
Administranto

JARABONO
Eksterlande — Cr\$ 30,00
BRAZILO — Cr\$ 15,00

RIO DE JANEIRO, MAJO 1947 Monata eldono

Redakcio kaj Administrejo
R. das Marrecas, 19, 2.º and.
Tel. 42-5731 — C.P. 3677

Aü 25 Respondokuponoj

JARO I

Nº 2

Ekzemplero — Kr\$ 1,00

Soldatoj de la sesa Armilo

Asocio Esperantista de Rio de Janeiro delonge revadis kaj nun efektivigis la revon, pri la komenco de la tiel nomita dum tutanaraj kunvenoj: "nova periodo" en la vivo de urba Esperanto-movado. La aperigo de Rio-Esprantista, elmontras ke A.E.R.J. posedas gravan ilon por socia agado kaj pioresperanta propagando kune kun sia forta kaj esika organizado. La komuna celo de tiuj du teniloj estas la kunordigo de iniciatoj de esperantistoj por ĝin profiti plibone por Esperanto-movado, ĝia instruo kaj ĝia disvastigo. Ĉis nun estas disiĝon en la laboroj de esperantistoj gusto pro manko de kunordiga plano, kaj tion ni provos efektivi. Kutime esperantistaj grupoj agitigas nur proksime de kongresoj, kaj restas la tutan ceteran tempon neaktive, sin limigante je rutina vivado, al kiu estas devigataj pro statuto, kaj je malcefa epizodoj.

Estas necese plifirmigi ion post ion la influon de Esperanto kaj precipe ĝiajn principojn; recertigi per klopodoj kaj eksterlandaj, ke la "interna ideo" ankoraŭ vivas kaj posedas forton, kiu pli poste aŭ pli baldaŭ igos Esperanton la oficiala helplingvo de ĉiu popolo.

A.E.R.J. igante Rio-Esperantistan la esprimilo de sia vigla agado por la disvastigo de Zamenhofa lingvo, kaj konscia pri sia respondeco kiel asocio, kiu nune pli laboras por la urba Esperanto-movado, ĝi ne povas permisi al si la senaktivecon, kiu ĝenerale okazas al grupoj, post ĉiu kongreso, aŭ grava okazajo por esperanta.

Klopodado laŭsistemo kaj libera laŭ idea flanko, ĉu politika ĉu religia, nepre devas esti efektivigota por la varbado de novaj membroj; ke ili sin dediĉos al servo de propraj aŭ idealaj interesoj, tio ne gravas, ĉar vere la gajnonto estos ĉiam la lingvo, por kiu ni batalas.

Ankaŭ urĝas kunigi la agadojn kaj interkonsenti la propagandon de diversaj grupoj, celante enkonduki la lingvon en (Daŭrigo en la 4.^a paĝo)

KVINA FONDA DATREVENO DE ASOCIO

Parolado de Generala Sekretario, okaze de memoriga kunveno

Estis elektita mi por paroli al vi pri la fondo de nia Asocio. Tio estas por mi granda ĝojo, kaj mi esperas, ke vi komprenos tion, ke mi nature parolos pri la okazintajo laŭ mia vidpunkto.

En la jaro 1941^a, dum la monato Augusto, mi alvenis al Rio de Janeiro, mia naskiĝurbo, kaj trovis nenian esperantistan vivon. Tre nova esperantisto, tre entuziasmigita de la propagando de samideano Ismael G. Braga, sur

paĝoj de revuo "Reformador", mi estis pensinta trovi grandan kaj entuziasman Esperanto-movadon. Certe vi komprenas mian malĝojon. Mi sentis minkvazaŭ trompita de sam^o Braga, mi seniliigis. Klarigas mi al pli novaj esperantistoj, ke tiam oni trovis nur D-ron Couto Fernandes en Esperantejo ĉiusabate; tre malofte la aliajn.

— Kion fari? pensis mi. — Forlas la movadon, kiel faris la aliaj. Sed mi ne akceptis tiun unuan respondon. — Tute ne! Labori iel ajn por la propagando de Esperanto! venis (Daŭrigo en la 4.ª paĝo)

Soldados da sexta arma

(Aldo O. DOBLAS)

A Associação Esperantista do Rio de Janeiro idealizou e materializou o sonho há muito acalentado, afim de dar inicio ao que foi chamado em suas assembleias "uma nova etapa" na vida do esperantismo citadino. O aparecimento de RIO-ESPERANTISTA, demonstra que a A.E.R.J. dispõe de um poderoso instrumento de ação social e propaganda esperantista conjuntamente com a sua forte e laboriosa organização. O objetivo comum, desses dois baluartes é a coordenação das atividades dos esperantistas, afim de aplicá-las melhor ao interesse do Esperanto, seu ensino e sua divulgação. Até agora tem havido dispersão nos trabalhos dos esperantistas, precisamente pela ausência de um plano coordenador e isto vamos tentar realizar. Em regra os grupos esperantistas só se agitam nas proximidades dos congressos, ficando todo o resto do tempo entregues a uma inatividade quasi irritante, limitando-se à vida rotineira a que são obrigados por estatutos e a episódios de interesse secundários. É necessário consolidar cada vez mais o prestígio do Esperanto e principalmente os princípios que o regem, reafirmar pela luta, pelo labor dos grupos daqui e do exterior, que a "interna ideo" vive ainda e possui uma força que mais tarde ou mais cedo tornará o Esperanto, oficialmente, a língua auxiliar de cada nação.

A.E.R.J. fazendo de RIO-ESPERANTISTA o veículo da sua ação vigorosa em prol da divulgação do idioma de Zamenhof e conscientes da responsabilidade que lhe toca diretamente como entidade que atualmente mais trabalha pelo movimento esperantista carioca, não pode permitir a hibernação que geralmente sucede com os grupos após cada congresso ou realização de algo pelo Esperanto.

Uma campanha sistemática e livre quanto ao sentido ideológico, quer político quer religioso, terá que ser levada a efeito, para a arregimentação de novos membros, pondo-os a ser (Continua na 4.ª página)

BARÃO DO RIO BRANCO

José Maria Paranhos naskiĝis je la 20.ª de aprilo 1845, ĉe strato Senado 8, en Rio de Janeiro.

Unuenaskita filo de Vicgrafo "Rio Branco", li studis ĉe Kolegio Petro II. Poste li studis ĉe Jura Fakultato en urbo Sankta Paúlo. Rifuzante la monon de sia patro, li mem pagis siajn elspezojn pro instruo al siaj kunlernantoj. Poste li transiris al Jura Fakultato en Recife, kie diplomigis.

Vojagis li al Eŭropo por kontaktiĝi kun la civilizo. Je la reveno li estis invitita instrui ĉe Kolegio Petro II, en Rio de Janeiro. Estis akuzisto en urbeto Friburgo, kaj poste revenis al Rio por helpi sian patron dum la la kampanjo kontraŭsklaviga. Fondis li journalon — "A Nação".

Lia granda revo estis ĝi diplomato. Deziris li esti konsulo ĉe Liverpool. La imperiestro malatentis lin. Dum la regado de Princino Izabelo, tamen, Barono "Cotegipe" sukcesis, ke ŝi atentu lin.

Estis la unua stupro. Kiel diplomato li fariĝis notinda. Estis li dum multaj jaroj Ministro por Eksterlandaj Aferoj. En 1907 li komisiis Ruy Barbosa reprezentisti nian landon ĉe Konferenco en Hago. Ĉiam li sukcesis pace solvi ĉiujn internaciajn disputojn kun nia lando.

Mortis li la 10an de Februaro 1912, en Palaco Itamaraty, Ministro por Eksterlandaj Aferoj, en sia posteno.

CLUBE TABAJARA DE ESPERANTO

Teve lugar no dia 19 de março do corrente ano, em João Pessoa, capital da Paraíba, a fundação do "Clube Tabajara de Esperanto", sociedade que visa desenvolver naquele Estado o estudo e o ensino do esperanto.

A fundação do Clube foi a mais solene e comovedora possível.

"A União", órgão oficial do governo e o jornal "A Tribuna" compareceram ao ato noticiando-o. A amplificadora local — "Agência Arapuan" — anunciou repetidamente a fundação e a instalação.

No dia aprazado foram profusamente distribuídos boletins de convite, nos quais se explicavam "o que é o Esperanto". Elementos de todas as classes, do magistério público se mostraram interessados pela divulgação da língua criada pelo sábio Zamenhof.

Na última hora apareceu um samideano dono de uma tipografia que deixou tudo à disposição dos propagandistas. A nota mais importante foi a do Sr. Amaral, dono de uma fábrica de Costumes da capital que se apresentou na qualidade de admirador da Língua Auxiliar Neutra e que fez um belo improviso oferecendo-se material e moralmente para auxiliar no progresso e no andamento do Esperanto na terra de Tabajara.

A instalação deu-se no Externato Arruda Camara. O teto do salão estava enfeitado com um grande estrela verde, símbolo da língua.

Na rua, a parte externa do prédio, estava iluminada em cordões de lampadas cedidos gratuitamente pelo pintor dos serviços elétricos.

No meio havia o V da vitória. Os esperantistas fizeram uma exposição de livros, literatura, jornais, revistas e de tudo quanto possuam de Esperanto.

Deu para cobrir uma parte da parede e deixar a mesa repleta.

A Radio Tabajara — P.R.I.4 — fez a instalação do alto-falante, para a irradiação dos discursos. A Banda de Música da Força Pública do Estado abrillantou a festividade. A bandeira nacional estava posta à varanda do Externato, rodeada de lampadas.

Bem em cima da principal mesa, enfeitada de estrelas verdes, da exposição de obras, estavam os telegramas vivos, expressivos da escritora Artemisa Vidal de Araújo, ilustrada diretora do "Pernambuco Esperantista" e o do Apéles Lemos da Associação Esperantista de Natal.

Ao ato da instalação estiveram presentes pessoas da sociedade pessoaense, representações das agremiações culturais, autoridades civis e militares.

Depois de explicada pelo presidente provisório, a finalidade da Associação que se ia fundar, foi eleita e empossada a seguinte Diretoria que dirigirá o "Clube Tabajara de Esperanto" no ano social de 1947-48:

Presidente de honra — João Camara Dornelles;

Presidente honorário — Arlindo Colaço;

Presidente — Geraldo Magela Cantalice;

Vice-dito — José Augusto Roméro;

Secretário geral — Raul Vidal Lemos;

Tesoureiro — Arnaldo Ivo Sales;

Bibliotecário — Petronio Jofili;

Diretor do Departamento de Publicidade — Amauri Vasconcelos;

Diretora do Departamento Feminino — Lucia Lemos;

Orador — Renato Lemos Diniz.

Durante a solenidade de instalação do "Clube Tabajara de Esperanto", foi cumprido o seguinte programa cultural:

1 — Abertura da sessão; 2 — Hino "La Espero", por um grupo de alunos, que ocasionou grande ovacão; 3 — Organização da mesa; 4 — Posse da Diretoria eleita; 5 — Discurso pelo Prof. Raul Lemos; 6 — "Mocidade Brasileira", por um grupo de alunos; 7 — Discurso pelo pré-universitário Amauri Vasconcelos; 8 — Avante Camarañas, recitado por um aluno; 9 — Discurso pronunciado pelo presidente Geraldo Cantalice; 10 — Soneto recitado pela srta. Clélia Mendonça; 11 — Tribuna livre, e 12 — Encerramento da sessão com o Hino Nacional.

A fundação de mais este clube de Esperanto, vem demonstrar afirmativamente, que todo aquele que passar pelo quadro da AERJ jamais deixará de vibrar pela causa esperantista, pois o Sr. Geraldo Magela Cantalice pertence ao nosso quadro social, tendo ocupado vários cargos na Diretoria da Associação, dando as maiores provas da sua capacidade para com o Esperanto, deixando patente trabalhos que revelam a sua cultura e alto espírito de que é possuidor.

RIO ESPERANTISTA cumprimenta o Clube Tabajara, na sessão do seu Presidente, desejando que se torne um grande — ESPERANTUJO.

Festotago de Asocio

DÉLIO P. DE SOUZA

Car la 30ª estis dimanço, oni decidis festi la datrevenon bri fondo de Asocio la 29an de Marto je la 16ª horo. La malgranda ĉambro estis plena, kaj kelkaj restis ekstere, entute 44 samideanoj. Parolis la Generala Sekretario, samideano Delio P. de Souza, kies paroladon ni publikigas en alia loko, kaj la Dua Sekretario, s-n O. S. Lopes, kiu ankau prezentis telegramojn de B. L. E. kaj B. K. E. Je la nomo de junularo parolis s-ano Sylla Chaves, kiu invitis ĉiuj junulojn labori por Asocio kaj Esperanto. Oste s-ano Celso Rosa petis permeson proponi laudan voĉdonadon al asocianaj veteranoj pro la apogo kaj kunlaborado ilia al Asocio, nome Ismael Gomes Braga, A. Caetano Coutinho, Arminio de Moraes, kaj Jozefo Joels, kio estis aprobita; kaj inaŭguron, kiel laborigilo, de portretoj de unuaj direktoroj, ĉefe de unuaj prezidinto, en la sidejo. S-ano Délio kontraŭdiris la proponon, kaj s-ano Ismael proponis, ke oni faru tion post ilia morto. Aprobita. Samideano Roberto das Neves legis leteron el Germanujo, kaj proponis kolektadon de mono por sendi al malsataj esperantistoj en Eŭropo. S-ano V. Guayanás de Sousa memoris pri la 10ª datreveno de fondo de S. Paulo Esperanta Klubo, kaj proponis la sendon de gratula telegramo al ĝi; s-ano Lopes klarigis al li, ke la estraro jam estis sendinta je la 15ª hora; do samideano Guayanás proponis la sendon de letero kun la subskribo de ĉiuj ĉeestantoj. Aprobita.

Fine parolis nia tre estimata samideano Ismael G. Braga, pri la paroladon de s-anoj Lopes, Delio P. de Souza, Laszlo Zinner, kaj finfine F. Doblas Filho, kiu diris ke Asocio estas dankema al Ligo pro Ĝia helpo al ni, precipe dum la unuaj jaroj, kaj faris komunikojn al anaro, inter alia pri balo en la sekventa tago, en sidejo de "Associação dos Jovens de Cachambi", je honoro de nia Asocio. La kunvenon ni finigis je la 19ª horo kantante la himnon "La Espero".

RIO-ESPERANTISTA

Propriedade da A.E.R.J.
Um jornal do Rio para o mundo

Redação e administração :
Rua das Marrecas, 149, 2º and.
Tel. 42-5731, - C. Postal 3677
Rio de Janeiro — BRASIL

Diretor responsável
Aldo O. Doblas

Redator chefe
Sylla M. Chaves

Gerente
Délio P. de Souza

EXPEDIENTE :

As importâncias referentes as assinaturas de RIO-ESPERANTISTA, deverão vir em nome do nosso gerente Délio Pereira de Souza, bem como, quaisquer quantia, Vale-Postal, cheques etc.

Este jornal dá ampla liberdade aos seus colaboradores, não se responsabilizando pelos conceitos emitidos em artigos assinados e implicitamente nas seções que tenham redatores responsáveis.

Organizações que servem de UNI-VERSAL FRATECO

La gazeto rajtigas tutan liberon al siaj kunlaborantoj kaj ĝi ne respondecas por la enmetitaj konceptoj en artikoloj subskribat kaj sekve, por la fakoj, kiuj havas respondacajn redaktorojn.

INDUSTRIAS « ACLIT »

Artefatos de: Aclit, Bakelite, Galalite, Polisterine e
Metaes

R. BRAULIO CORDEIRO, 189 — Tel. 49-3930

End. Telegráfico: «Aclit» — Rio de Janeiro

Rio Esperantista

Oficiala Organo de Asocio Esperantista de Rio de Janeiro

PENSO KAJ LABORO POR LA UNIVERSALA FRATECO

ALDO O. DOBLAS
Direktoro

SYLLA M. CHAVES
Sekretario

DELIO P. DE SOUZA
Administranto

JARABONO
Eksterlande — Cr\$ 30,00
BRAZIL — Cr\$ 15,00

RIO DE JANEIRO, MAJO 1947 Monata eldono

Redakcio kaj Administrejo
R. das Marrecas, 19, 2.º and.
Tel. 42-5731 — C.P. 3677

Aü 25 Respondokuponoj

JARO I

Nº 2

Ekzemplerlo — Kr\$ 1,00

Soldatoj de la sesa Armilo

Asocio Esperantista de Rio de Janeiro delonge revadis kaj nun efektivigis la revon, pri la komenco de la tiel nomita dum tutanaraj kunvenoj: "nova periodo" en la vivo de urba Esperanto-movado. La aperigo de Rio-Esperantista, elmontras ke A.E.R.J. posedas gravan ilon por socia agado kaj poresperanta propagando kune kun sia forta kaj efika organizado. La komuna celo de tiuj du teniloj estas la kunordigo de iniciatoj de esperantistoj por ĝin profiti plibone por Esperanto-movado, ĝia instruo kaj ĝia disvastigo. Ĝis nun estas disigón en la laboroj de esperantistoj ĝuste pro manko de kunordiga plano, kaj tion ni provos efektivigi. Kutime esperantistaj grupoj agitigas nur proksime de kongresoj, kaj restas la tutan ceteran tempon neaktive, sin limigante je rutina vivado, al kiu estas devigataj pro statuto, kaj je malĉefaj epizodoj.

Estas necese plifirmigi iom post iom la influon de Esperanto kaj precipe ĝiajn principojn; recertigi per klopodo kaj eksterlandaĵ, ke la "interna ideo" ankoraŭ vivas kaj posedas forton, kiu pli poste aŭ pli baldaŭ igos Esperanton la oficiala helplingvo de ĉiu popolo.

A.E.R.J. īgante Rio-Esperantistan la esprimilo de sia vigla agado por la disvastigo de Zamenhofa lingvo, kaj konscia pri sia respondeco kiel asocio, kiu nune pli laboras por la urba Esperanto-movado, ĝi ne povas permisi al si la senaktivitecon, kiu ĝenerale okazas al grupoj, post ĉiu kongreso, aŭ grava okazajo por esperanta.

Klopodado laŭsistema kaj libera laŭ idea flanko, ĉu politika ĉu religia, nepre devas esti efektivigota por la varbado de novaj membroj; ke ili sin dedicos al servo de propraj aŭ idealaj interesoj, tio ne gravas, ĉar vere la gajnonto estos ĉiam la lingvo, por kiu ni batalas.

Ankaŭ urĝas kunigi la agadojn kaj interkonsenti la propagandon de diversaj grupoj, celante enkonduki la lingvon en (Daŭrigo en la 4. pago)

KVINA FONDA DATREVENO DE ASOCIO

Parolado de Ĝenerala Sekretario, okaze de memoriga kunveno

Estis elektita mi por paroli al vi pri la fondo de nia Asocio. Tio estas por mi granda Ŝoko, kaj mi esperas, ke vi komprenus tion, ke mi nature parolos pri la okazintajo laŭ mia vidpunkto.

En la jaro 1941^a, dum la monato Augusto, mi alvenis al Rio de Janeiro, mia naskiĝurbo, kaj trovis nenian esperantistin vivon. Tre nova esperantisto, tre entuziasmigita de la propagando de samideano Ismael G. Braga, sur

paĝoj de revuo "Reformador", mi estis pensinta trovi grandan kaj entuziasman Esperanto-movadon. Certe vi komprenas mian malĝojon. Mi sentis minkvazaŭ trompita de sam^o Braga, mi seniluziigis. Klarigas mi al pli novaj esperantistoj, ke tiom oni trovis nur D-ron Couto Fernandes en Esperantejo ĉiusabate; tre malofte la aliajn.

— Kion fari? pensis mi. — Forlas la movadon, kiel faris la aliaj. Sed mi ne akceptis tiun unuan respondon. — Tute ne! Labori iel ajn por la propagando de Esperanto! venis (Daŭrigo en la 4. paĝo)

Soldados da sexta arma

(Aldo O. DOBLAS)

A Associação Esperantista do Rio de Janeiro idealizou e materializou o sonho há muito acalentado, afim de dar inicio ao que foi chamado em suas assembleias "uma nova etapa" na vida do esperantismo citadino. O aparecimento de RIO-ESPERANTISTA, demonstra que a A.E.R.J. dispõe de um poderoso instrumento de ação social e propaganda esperantista conjuntamente com a sua forte e laboriosa organização. O objetivo comum, desses dois baluartes é a coordenação das atividades dos esperantistas, afim de aplicá-las melhor ao interesse do Esperanto, seu ensino e sua divulgação. Até agora tem havido dispersão nos trabalhos dos esperantistas, precisamente pela ausência de um plano coordenador e isto vamos tentar realizar. Em regra os grupos esperantistas só se agitam nas proximidades dos congressos, ficando todo o resto do tempo entregues a uma inatividade quasi irritante, limitando-se à vida rotineira a que são obrigados por estatutos e a episódios de interesse secundários. É necessário consolidar cada vez mais o prestígio do Esperanto e principalmente os princípios que o regem, reafirmar pela luta, pelo labor dos grupos daqui e do exterior, que a "interna ideo" vive ainda e possui uma força que mais tarde ou mais cedo tornará o Esperanto, oficialmente, a língua auxiliar de cada nação.

A.E.R.J. fazendo de RIO-ESPERANTISTA o veículo da sua ação vigorosa em prol da divulgação do idioma de Zamenhof e conscientes da responsabilidade que lhe toca diretamente como entidade que atualmente mais trabalha pelo movimento esperantista carioca, não pode permitir a hibernação que geralmente sucede com os grupos após cada congresso ou realização de algo pelo Esperanto.

Uma campanha sistemática e livre quanto ao sentido ideológico, quer político quer religioso, terá que ser levada a efeito, para a arregimentação de novos membros, pondo-os a servir (Continua na 4. página)

BARÃO DO RIO BRANCO

José Maria Paranhos naskiĝis je la 20.º de aprilo 1845, e estrato Senado 8, en Rio de Janeiro.

Unuenaskita filo de Vicgrafo "Rio Branco", li studis ĉe Kolegio Petro II. Poste li studis ĉe Jura Fakultato en urbeto Sankta Paúlo. Rifuzante la monon de sia patro, li mem pagis siajn elspezojn pro instruo al siaj kunlernantoj. Poste li transiris al Jura Fakultato en Recife, kie diplomigis.

Vojagis li al Eŭropo por kontattiĝi kun la civilizo. Je la reveno li estis invitita instrui ĉe Kolegio Petro II, en Rio de Janeiro. Estis akuzisto en urbeto Friburgo, kaj poste revenis al Rio por helpi sian patron dum la la kampanjo kontraŭ-klaviga. Fondis li journalon — "A Nação".

Lia granda revo estis ĝi diplomato. Deziris li esti konsulo ĉe Liverpool. La imperiestro malatentis lin. Dum la regado de Princino Izabelo, tamen, Barono "Cotegipe" sukcesis, ke si atentu lin.

Estis la unua ŝtupo. Kiel diplomato li fariĝis notinda. Estis li dum multaj jaroj Ministro por Eksterlandaj Aferoj. En 1907 li komisiis Ruy Barbosa reprezentanti nian landon ĉe Konferenco en Hago. Ĉiam li sukcesis pace solvi ĉiujn internaciajn disputojn kun nia lando.

Mortis li la 10an de Februaro 1912, en Palaco Itamaraty, Ministrejo por Eksterlandaj Aferoj, en sia posteno.

CLUBE TABAJARA DE ESPERANTO

Teve lugar no dia 19 de março do corrente ano, em João Pessoa, capital da Paraíba, a fundação do "Clube Tabajara de Esperanto", sociedade que visa desenvolver naquele Estado o estudo e o ensino do esperanto.

A fundação do Clube foi a mais solene e comovedora possível.

"A União", órgão oficial do governo e o jornal "A Tribuna" compareceram ao ato noticiando-o. A amplificadora local — "Agencia Arapuan" — anunciou repetidamente a fundação e a instalação.

No dia aprazado foram profusamente distribuídos boletins de convite, nos quais se explicavam "o que é o Esperanto". Elementos de todas as classes, do magisterio público se mostraram interessados pela divulgação da língua criada pelo sábio Zamenhof.

Na última hora apareceu um samideano dono de uma tipografia que deixou tudo à disposição dos propagandistas. A nota mais importante foi a do Sr. Amaral, dono de uma fábrica de Costumes da capital que se apresentou na qualidade de admirador da Língua Auxiliar Neutra e que fez um belo improviso oferecendo-se material e moralmente para auxiliar no progresso e no andamento do Esperanto na terra de Tabajara.

A instalação deu-se no Internato Arruda Camara. O teto do salão estava enfeitado com um grande estrela verde, emblema da língua.

Na rua, a parte externa do prédio, estava iluminada em cordões de lampadas cedidos gratuitamente pelo pintor dos serviços elétricos.

No meio havia o V da vitória.

Os esperantistas fizeram uma exposição de livros, literatura, jornais, revistas e de tudo quanto possuiam de Esperanto.

Deu para cobrir uma parte da parede e deixar a mesa repleta.

A Radio Tabajara — P.R.I.4 — fez a instalação do alto-falante, para a irradiação dos discursos. A Banda de Musica da Força Pública do Estado abrilhou a festividade. A bandeira nacional estava posta à varanda do Externato, rodeada de lampadas.

Bem em cima da principal mesa, enfeitada de estrelas verdes, da exposição de obras, estavam os telegramas vivos, expressivos da escritora Artemisa Vidal de Araújo, ilustrada diretora do "Pernambuco Esperantista" e o do Apéles Lemos da Associação Esperantista de Natal.

Ao ato da instalação estiveram presentes pessoas da sociedade pessoaense, representações das agremiações culturais, autoridades civis e militares.

Depois de explicada pelo presidente provisório, a finalidade da Associação que se ia fundar, foi eleita e empossada a seguinte Diretoria que dirigirá o "Clube Tabajara de Esperanto" no ano social de 1947-48:

Presidente de honra — João Camara Dorneles;

Presidente honorário — Arlindo Colaço;

Presidente — Geraldo Magela Cantalice;

Vice-dito — José Augusto Romão;

Secretário geral — Raul Vidal Lemos;

Tesoureiro — Arnaldo Ivo Sales;

Bibliotecário — Petronio Jofili;

Diretor do Departamento de Publicidade — Amauri Vasconcelos;

Diretora do Departamento Feminino — Lucia Lemos;

Orador — Renato Lemos Diniz.

Durante a solenidade de instalação do "Clube Tabajara de Esperanto", foi cumprido o seguinte programa cultural:

1 — Abertura da sessão; 2 — Hino "La Espero", por um grupo de alunos, que occasionou grande ovacão; 3 — Organização da mesa; 4 — Posse da Diretoria eleita; 5 — Discurso pelo Prof. Raul Lemos; 6 — "Mocidade Brasileira", por um grupo de alunos; 7 — Discurso pelo pré-universitário Amauri Vasconcelos; 8 — Avante Camara das, recitado por um aluno; 9 — Discurso pronunciado pelo presidente Geraldo Cantalice; 10 — Soneto recitado pela srta. Clélia Mendonça; 11 — Tribuna livre, e 12 — Encerramento da sessão com o Hino Nacional.

A fundação de mais este clube de Esperanto, vem demonstrar afirmativamente, que todo aquele que passar pelo quadro da AERJ jamais deixará de vibrar pela causa esperantista, pois o Sr. Geraldo Magela Cantalice pertence ao nosso quadro social, tendo ocupado vários cargos na Diretoria da Associação, dando as maiores provas da sua capacidade para com o Esperanto, deixando patente trabalhos que revelam a sua cultura e alto espírito de que é ossuidor.

RIO ESPERANTISTA cumprimenta o Clube Tabajara, na sessão do seu Presidente, desejando que se torne um grande — ESPERANTUJO.

Festotago de Asocio

Car la 30ª estis dimanêo, oni decidis festi la datrevenon pri fondo de Asocio la 29an de Marto je la 16ª horo. La malgranda ĉambro estis plena, kaj kelkaj restis ekstere, entute 44 samideanoj. Parolis la Generala Sekretario, samideano Delio P. de Souza, kies paroladon ni publikigas en alia loko, kaj la Dua Sekretario, s-no O. S. Lopes, kiu ankaŭ prezentis telegramojn de B. L. E. kaj B. K. E. Je la nomo de junularo parolis s-an Sylla Chaves, kiu invititis ĉiujn junulojn labori por Asocio kaj Esperanto. Oste s-an Celso Rosa petis permeson proponi laŭdan voĉdonadon al asocianaj veteranoj pro la apogo kaj kunlaborado ilia al Asocio, nome Ismael Gomes Braga, A. Caetano Coutinho, Arminio de Moraes, kaj Jozefo Joels, kio estis aprobita; kaj inaŭguron, kiel laborigilo, de portretoj de unuaj direktoroj, ĉefe de unuaj prezidento, en la sidejo. S-an Délío kontraŭdiris la proponon, kaj s-an Ismael proponis, ke oni faru tion post ilia morto. Aprobita. Samideano Roberto das Neves legis leteron el Germanujo, kaj proponis kolektadon de mono por sendi al malsataj esperantistoj en Eŭropo. S-an V. Guayanás de Sousa memoris pri la 10ª datreveno de fondo de S. Paulo Esperanta Klubo, kaj proponis la sendon de gratula telegramo al ĝi; s-an Lopes klarigis al li, ke la estraro jam estis sendinta je la 15ª hora; do samideano Guayanás proponis la sendon de letero kun la subskribo de ĉiuj ĉeestantoj. Aprobita.

Fine parolis nia tre estimata samideano Ismael G. Braga, pri la paroladoj de s-anjoj Lopes, Delio P. de Souza, kaj Roberto das Neves, kaj finfine F. Doblas Filho, kiu diris ke Asocio estas dankema al Ligo pro ĝia helpo al ni, precipe dum la unuaj jaroj, kaj faris komunikojn al anaro, inter alia pri balo en la sekventa tago, en sidejo de "Associação dos Jovens de Cachambi", je honoro de nia Asocio. La kunvenon ni finigis je la 19ª horo kantante la himnon "La Espero".

DÉLIO P. DE SOUZA

pes, Delio, kaj Roberto; ili opinias, ke estas tre interesa kaj laŭdinda maniero festi nian 5an datrevenon per helpo al eŭropaj esperantistoj, ke la 5-jara laborado firmigas Asociacion tiamaniere, ke ĝi povu plibone helpi la "movadon". Li komunikas al la ĉeestantaro, kaj precipe la estraro, ke li estas forvojaĝonta al Buenos Aires, kie li partoprenos la 4an Argentinan Kongreson kiel reprezentanto de B. L. E., kaj sin proponis alporti mesagón aŭ ion alian.

Ankorau parolis s-anjo Józefo Joels, Laszlo Zinner, kaj finfine F. Doblas Filho, kiu diris ke Asocio estas dankema al Ligo pro ĝia helpo al ni, precipe dum la unuaj jaroj, kaj faris komunikojn al anaro, inter alia pri balo en la sekvento tago, en sidejo de "Associação dos Jovens de Cachambi", je honoro de nia Asocio. La kunvenon ni finigis je la 19ª horo kantante la himnon "La Espero".

RIO-ESPERANTISTA

Propriedade da A.E.R.J.
Um jornal do Rio para o mundo

Redação e administração :
Rua das Marrecas, 149, 2º and.
Tel. 42-5731, - C. Postal 3677
Rio de Janeiro — BRASIL

Diretor responsável
Aldo O. Doblas

Redator chefe
Sylla M. Chaves

Gerente
Délío P. de Souza

EXPEDIENTE :

As importâncias referentes as assinaturas de RIO-ESPERANTISTA, deverão vir em nome do nosso gerente Délío Pereira de Souza, bem como, quaisquer quantia, Vale-Postal, cheques etc.

Este jornal dá ampla liberdade aos seus colaboradores, não se responsabilizando pelos conceitos emitidos em artigos assinados e implicitamente nas seções que tenham redatores responsáveis.

Organizações que servem de UNIVERSAL FRATECO

La gazeto rajtigas tutan liberon al siaj kunlaborantoj kaj ĝi ne respondas por la enmetitaj konceptoj en artikoloj subskribitaj kaj sekve, por la fakoj, kiuj havas respondecajn redaktorojn.

INDUSTRIAS « ACLIT »

Artefatos de: Aclit, Bakelite, Galalite, Polisterine e Metaes

R. BRAULIO CORDEIRO, 189 — Tel. 49-3930
End. Telegráfico: «Aclit» — Rio de Janeiro

EN LA TERENO DE JULIO VERNE'AJ

Satelitipoj. Marso kaj aliaj planedojoj igitaj nuraj usonaj militbazoj. Tiel parolas Majoro J. R. Randolph.

La duonoficiala organo de l'Artilleria Servo de la usona armeo diskonigis la mirindajn revojn de Majoro Randolph, matematikisto kaj inĝeniero de tiu korporacio. Inter aliaj imagitajoj li diris la jenon: satelitipoj kapablaj resti for de l'aerlimoj nedifinitite, kaj kapablaj rondiri la teron, estas serioze pripensataj en Usono: kaj li aldonas ke, kiam la satelitipoj estos realajo, Marso estos igita nura usona militbazo, el kiu povos sekretege kaj surprize eliri la atakoj al la landoj de nia planedo... tamen estas eble, ke la marsanoj ne konsentos pri la sciencaj konajoj de Majoro Randolph. Tiu oficiro ankoraŭ

aldonis, ke la planedo Marso estas mondo simila al la nia; kaj post la tiea instaligo de homa kolonio estos ebleigi ĝin granda kaj multpova nacio... tio, kion ni ankoraŭ ne scias, kaj la Majoro ne klarigis, estas ĝu la marsanoj konas la valoron de l'dolaro. Laŭ li diris, la ekspedicio al Marso ne bezonas esti tre granda, sed nur memsufiĉa kaj bone ekipita por instaligi multpovan transsendan radiotacion kapablan interkomunikigi kun la tero; kaj li aldonas, ke la mono kaj la vivo estos savitaj kaj la venko estos pli facil, se ni ĉion faros por tia okupo!!! Estas bedaŭrindege, ke meze de la dudeka jarcento, kiam la sciencistoj kaj ĉiuj devus distingi per la paco, per la interfrateco, la homoj vidas la eblecon, ne ataki landojn de la sama mondo, sed ataki aliajn planedojn, sklavigi, lakegi kreitajojn, pri kies ekzistado ni ne povas sankonscie aserti. Ho, Majoro Randolph, estos tute laudebla viaj satelitipoj kaj viaj transsendiloj interplanetaj, se ĉiuj tiuj mirindaj halucinacioj estus uzataj por plivigli ĝi tie kaj tie la sciencajn konojn, la pacamon kaj aliajn principojn, por kiuj bataladis centmiloj da homoj; tion mi diras, se realigos la termarsa revo. La julio-verne'aj asertoj de Majoro Randolph ne estas seninteresaj, kiam esploritaj sub la sciencumo; tamen, se ni esploros ĝin sub la fratemulo, preskaŭ ni deziros la malsukceson de tiaj eksperimentoj, escepte se la marsanoj jam priscias la mirindajn planojn de l'majoro, kaj atendas nin por lernigi plibonajn sciencajn konojn kaj lecionojn pri respekteto kaj solidareco, por plibona vivnivelo. Neebla estas la ekzisto de planedo pli nekomprenebla ol la nia, kie, dum iuj porpace batalas, aliaj serĉernas plej avantaĝajn kondiĉojn por detruado. Se tio ĉi ne estus nur revo aŭ eble la konsekvencoj de gaja nokto kaŭze de viskio kaj aliaj ebriĝiloj, ni devus atentigi Majoron Randolph'on aŭ kiun ajn estrus la ekspedicion prio tio, ke eble la marsanoj ne legas la saman abocon.

EVOLUÇÃO

Por A. S. VARÃO

O jornal que acaba de aparecer, e que será o diapasão do pensamento esperantista no Rio de Janeiro, é a metamorfose, num evoluir constante e contínuo, consequente do trabalho eficiente de um grupo de bons obreiros, daquela antiga e modesta Circular que se transformou mais tarde em Boletim de Informação e agora toma a forma de jornal, com oito páginas de ótima apresentação.

Rio Esperantista veio assinalar mais uma etapa na vida de trabalho e progresso da Associação Esperantista do Rio de Janeiro e está fadado a desempenhar papel de grande relevância no movimento esperantista.

Por mais essa grande vitória da A.E.R.J. e do Esperanto no Brasil, cumprimos o indeclinável dever de apresentar á vanguarda da Associação Esperantista os nossos sinceros cumprimentos e, por seu intermedio os nossos parabéns ao movimento esperantista do Brasil.

FABRICA DE MEIAS
NOVA ESTRELLA
ADOLFO GADINI

AVENIDA LONDRES, 192 — Tel. 30-3407
(Estação de Bomsucesso) — Rio de Janeiro

32^a UNIVERSALA KONGRESO DE ESPERANTO EN BERN

La Svisa Registaro rajtigas sian Vic-prezidenton S-ro Enrico Celio, ministro de la Federacia Pošt-kaj Fervojs-departemento estigi la Honora Prezidanto de la 32^a Universala Kongreso de Esperanto 1947 en Bern.

Per tio la Svisa Registaro montris al la Esperanta movado grandan honoron. Ĉar per tio ĝi esprimas sian ĝojon, ke la venonta Universala Kongresso okazos en Svislando kaj per tio ĝi ankaŭ aprobas la laudindan celon de la Esperanto-movado kaj esprimas samtempe sian simpaton por la ideo de la mondlingvo.

La Registaro transdonis sian plej koran deziron por la efektiviĝo de la Kongreso. Dum la Solena Malfermo de la Kongreso la 17-an de Julio, versajne la federala konsilanto S-ro Celio salutos la Kongreson en la nomo de la Svisa Registaro.

MENDU BALDA UVIAN RESTEJON EN BERN

La LKK informas la partoprenontojn al la 32^a Universala Kongreso de Esperanto, ke la restad-demando estas ege malfacila. Pro tio la LKK petas ke ĉiu kongresano tuj sendu sian mendon aŭ por hotelcambro aŭ por ĉambro ĉe privatuloj.

Pro la relative malgranda nombro de hotel kaj privatĉambroj, kiuj estos je dispono, la LKK estas devigata pri-trakti la mendojn laŭ la sinsekvo de ilia alveno al Bern kaj poste ne estos eble plenumi eventualan specialan deziron. La unuaj mendantoj ricevos la plej bonan servon.

Ankaŭ la mendanto de Amas-restejo devos baldaŭ sendi al LKK sian mendilon. Kiu ne havas aligilon aŭ mendilon por restado tiu postulu ĝin de la Loka Kongresa Komitato, Bundesgasse 20, Bern, Svislando.

SENPAGA VIZO AL SVISLANDO

Ĉiu kongresano ricevos de la Svisaj Ambasadorejoj aŭ Konsulejoj en eksterlando senpagan vizon al Svislando montrante la kongresan karton (nur por la kongresa kaj post-kongresa tempo).

TIRADENTES

MARTIRO PRO SENDEPENDIGA MOVADO KAJ SIMBOLO DE CIVITEMO

(Aldo O. DOBLAS)

Oni festis je la 21^a de aprilo, la datreveno de mortigo de "Tiradentes" — ĉefo de "Inconfidencia Mineira" (Minana sekretkunveno), kiu estis revolucia protesto kontraŭ la postuloj de Portugalujo.

Joaquim José da Silva Xavier naskiĝis en vilaĝo Pombal, proksime de urbo São João d' El Rei. Li komencis sian vivon kiel tolajovendisto tra la stratoj kaj cirkaŭaj de la urbo; poste li farigis dentisto, kaj pro tio li ricevis la moknomon Tiradentes (t. e. dentotristo), per kiulifamigis; kaj fine li iĝis kavaleria soldado, kaj estis promociita ĝis subleutenanto.

Tiradentes estas simbolo de brazila civitano. Kiam estis arestitaj la konspirantoj, ĉagrenigis lin la vivo de suferoj de liaj kunuloj. Tiuj jetis sur la vilaĝan, sed patrolandamantan minanon (Naskiginta en stato Minas Gerais), ĉian kulpón. Tiradentes ricevis ĝin, same kiel oni ricevas honoron; kaj fine, kiam li sciis, ke li estis la sola ekzekutota, li ŝojigis unuafoje, kvazaŭ li estis venkinta. Supreniris li la pendigilon ŝoje, same kiel ricevonta premion.

Mortis li — kvankam li sciis, ke li estos misfamata ĝis la tria idaro — kiel oni mortas dum alta glorigo.

Per sia ekzemplo, li iĝis neevitebla la sendependigon de Brazilo. Per sia morto li transdonis al ni la devon lerni vivi sendepende.

Tiradentes estis ne nur lernigilo pri libereco kaj sendepoko, sed ankaŭ pri lojaleco al la popolo.

Gloron al lainda nomo de pioniro de nia sendependigo!

KVINA FONDA DATREVENO DE ASOCIO

la dua. Mi ĝoĝigis. Tiu respondeo estas akceptinda. Tuj al la laboro!

Kaj mi inaŭguris kurson en mia hejmo, en kiu partoprenis mia frato Nelson, miaj bofratinoj Suely kaj Yedda, bofrato Heitor, kaj Oscarina, amikino de la familio. Kaj mi daŭrigis la sabatan vizitadon al Esperantejo. Sed mi ne sentis min feliĉa. Mi deziris kunlabori, ĉar mi interesigis pri la lingvo, aŭ plibone pri ĝia "internia ideo". Bedaŭrinde oni akceptis mian kunhelpon nur por la enpoŝtigo de gazeto "O Brasil Esperantista". Tio mi konfesas al vi, ne plaĉis al mi, kaj mi ekpensis fondi klubon. En la monato Novembro mi eklegis sur ĉirkaŭilo: "Grupo Esperantista Bezerra de Menezes, rua Gustavo Riedel 63, Encantado", kaj mi ekmiris pro tio. — Nu, estas grupo esperantista en Rio? Kial, do, neniu parolis al mi pri ĝi?

Tuj mi decidis viziti ĝin. Vendrede mi iris tien kun mia edzino Arlette, kiu lernis Esperanton kune kun mi en Grupo Esperantista de Joinville. Tie mi trovis, instruantan Esperanton, nian samideanon O. S. Lopes. Mi bone memoras, ke ni uzadis nur la internacian lingvon, kvankam ni estis tre novaj esperantistoj, kaj ne parolis flue. Intentis mi nenion diri pri la ideo fondi klubon. Ni interparoladis dum multaj horoj, sed fine ni parolis pri ĝi.

Samideano Lopes sentis la malvarmecon de Esperanto-movado, tamen li komprenis la internan ideojn, kaj decidis disvastigi la lingvon. Tial li fondis grupon ĉe "Gremio Esprírita Nazareno", kaj ĝin instruis. Dum la sama vespero ni interkonsentis fondi Asocion Esperantistan ĉe la stacio Meyer, ĉar ĝi estas nomata ĉefantaŭurbo; el ĝi oni iras al ĉiuj aliaj facile. Ni profitis la kunhelpon de gesamideanoj Suely Alves da Costa, Oscarina Onette Ferreira, Arlette Costa de Souza, Aldino de Freitas, kaj Nelson Pereira de Souza, kaj ni kunvenadis ĉiusabate en ejo de Casa do Policial, kies sekretario estis sam^o Lopes. Post la unuaj interkonsentoj, ni redaktis cirkuleron kaj statuton, kaj deklaris fondita Asocion je la 30^a de Mar-

(Daŭrigo el la unua paĝo) to 1942^a. Poste ni klopodis aranĝi ĉambron ĉe Meyer, kaj organizis la inaŭguran kunvenon, kion okazis la 9an de Junio, ĉe Teatro Cordelia Ferreira. Prezidis ĝin D-ro Vencençio da Silva, kaj faris la oficialan paroladon s-ano Ismael G. Braga. Ĉestis ankaŭ s-ano A. Caetano Coutinho.

Je la komenco ni vizitis ĉiujn esperantistojn urbajn, kies nomojn kaj adresojn ni sciis, kia petis ilian apogon. Kelkaj el ili, grandanimaj kaj fervoraj esperantistoj, kiel Caetano Coutinho, Ismael Braga, kaj Arminio de Moraes tuj aliĝis al ĝi, kaj donacis librojn al la nova Biblioteko.

Jen ĝi nun, kvinjara. Certe infano ankorau. La fondintoj ankorau laboras por ĝi, sed nun estas multaj novaj kunlaborantoj. La plimulto estas novaj esperantistoj, sed estas malnovaj ankaŭ. Felice dum tiuj 5 jaroj ĝi multe kreskis. Jen la nuna Prezidanto, kiu lernis Esperanton en ĝi. La direktoroj Manoel Barbosa, José Cosenza, Manoel Fernandes, Olivio Pinto, Elza Faria Sylla Chaves, A. S. Varão, novaj esperantistoj, kiuj laboras por Asocio. Mi gratulas vin pro via komprenpovo pri interna ideo, kaj amo al nia movado. Jen Zinner kaj Manuel Aveleza, malnovaj esperantistoj, venintaj el aliaj landoj, kiuj multe laboras por Esperanto, pere de nia Asocio. La programo, kiun ni faris ni ĝin plenumis preskaŭ entute. La gazeto estas la lasta, ĝi aperos en la venonta semajno sub la titolo "Rio Esperantista".

Jen la materialo, kiun ni ĉiuj nun havas en Asocio, ni transdonas al vi. Ni nur ne sukcesis inaŭguri tipografion, nek propan sidejon. Ili de nun estas en la programo por la dua kvinjaro. Vi mem pretingu la tutan programon. Kion plu vi deziras por nia Asocio? Postulu de la estraro ĝian plenumon. Vi ankaŭ kuhnelpu la estraron. Neniam permesu, ke Asocio, nek nia movado maljunigu. Se samideoj maljunigis laŭ entuziasmo kaj vigleco, vi anstataŭu ilin. Nur la junaj, ne la aĝo, sed spirito, povas daŭrigi la gvidadon de nia Asocio. La aliaj laboros alimaniere, ili verkos kaj tradukos librojn,

ASSEMBLEIA DA LIGA ESPERANTISTA

No dia 25 de Janeiro realizou-se a sessão ordinária da Liga Esperantista Brasileira. Presidiu-a o Dr. Carlos Domingues e secretariaram a Srta. Irany Baggy de Araújo, substituindo o Secretário Geral, e Nelson Pereira de Souza, substituindo o 1º Secretário. Após a leitura do relatório do Presidente, o 1º Secretário apresentou a proposta da Comissão Pró-Estatutos, que consiste dos samideanos Ismael Gomes Braga, Carlos Domingues e Délio Pereira de Souza, sobre adiamento da reforma dos Estatutos da B.L.E., até a fusão de I.E.L. com U.E.A., a ser efetivada no próximo 32º Congresso Universal. Esta comissão fora eleita na sessão de janeiro de 1946, sob a presidência do Dr. A. Couto Fernandes.

SOLDATOJ DE LA SESO

daŭrigo el la 1º Paĝo sindikatojn, igante ĝin pli efika en ĝiaj servoj, kaj por propra profito, rilate je ĝia plifirmigo, ĉar la potencaj linioj allvaloran, kaj ĉefe celante plialtigi la kulturnivelon de nuna progesito de la mondo: la aboristo.

Estas bezone, ke oni kunordigu la iniciatojn por profito propra kaj de la unueco, tiukaze Esperanto. El la efikeco de laboroj dependas la plivasta akcepto, kaj la lasta provo de A.E.R.J. pruvas al ni la certon de nia gvidlinio. Estas necese do rekte kaj sentime alfronti la problemojn, ĉar la ideo jam estas matura, kaj sufiĉas ke oni sciu rikolti la fruktojn.

Relative kaj malrapide, se la urba samideanaro ne malferviĝos, ni vidos la plimultigon en la Esperanto-vicaro, kondiĉe ke ĉiu grupo sistemigu kaj plifortigu sian propagandon, kaj kiu restos senaktivita, tiu riskas esti superata en la agadkampo.

Ci tie ni estas do, kiel soldatoj de la 6^a armilo, defendante idealon kaj decidaj solvi ĝiajn problemojn, kiuj konsistigas la kialon de ĉi tiu gazeto.

* 1) klasorganizaĵoj reprezentas fortun sciite.

artikolojn por gazetoj, k.t.p.

La vivo de Asocio nun dependas pli je vi ol je la fondintoj. Ni faris nian laboron. Nun vi faru vian. Tio, kion vi trovis en Esperanto-movado vi plibonigu kaj pligrandigu. Nenian vi detruu, ĉar estas kontraŭnatura, vi ĉiam konstruu kaj plibonigu.

Kaj denove venos tempo favora al Esperanto, kiam ĉiuj aŭdos ion pri nia lingvo.

Kaj vi ĉiuj ripetu kune kun mi la versojn de nia Majstro:

Tra densa mallumo briletas la celo,

Al kiu kuraĝe ni iras.

Simile al stelo en nokta ĉielo.

Al ni la direkteton ĝi diras.

Kaj nin ne timigas la noktaj fantomoj,

Nek batoj de l'orto, nek momoj de l'homoj,

ĉar klara kaj rekta kaj tre difinita

Gi estas, la voj' elektita.

LITERATURA MONDO

Denove aperas L. M., la tre bona, kaj tre konata revuo esperantista. Ĝia ĉefredaktoro estas samideano Kolomano Kalocsay, kaj ĉefkunlaboranto: Julio Baghy. Ni ricevis nur prospekton, sur kiu oni diras, ke la unua postmilita numero aperos la 1-an de februaro 1947. Format 29 X 20 1/2 cm. Amplekso 16 paĝoj po monate. Provizore la revuo aperos en ĉiu dua monato en duobla amplekso. Tuj, se la poštaj rilatoj pli normaliĝos, ĝi aperos monate.

Ĉiu esperantisto devas ĝin aboni. La abonprezo estas USA-dolaroj 2,50 aŭ egalvaloro. Redakcio kaj administracio: Budapest, VIII, Rok Szilárd-str. 28, II, 18, Hungario.

CARIOCA, associa-te a este movimento colabore para um futuro de paz, compreensão e fraternidade. Aprenda o ESPERANTO.

Livraria Editora QUARESMA

Livros novos e usados — Compramos bibliotecas — Atendemos com a máxima presteza os pedidos pelo reembolso

RUA SÃO JOSÉ, 70/72 — Tel. 22-6946

EL LA TUTMONDA GAZETARO

Esperanto en paclaboro

Gotborg, Svedlando — En la gazeto "Freden" (La Paco), organo de Sveda Paco-Asocio, oni ofte vidas artikolojn pri esperanto. En ĝia lasta numero la instruisto Fritz Linden skribas longan artikolon pri "Homaranismo kaj d-ro Zamenhof" kaj redaktoro Einar Adamson skribas grandan artikolon pri esperanto en Japanujo. Li provas montri ke la japanaj esperantistoj ordinare estas bonaj pacifistoj, ĉar esperanto, kiel la germanaj naciistaj gazetoj ofte diris, helpas fratiĝi la homojn kaj gvidas al internaciismo. La japanoj ankaŭ, nun post la milito, montris grandan intereson al esperanto. La aliaj popoloj devas helpi ilin ricevi kontakton kun esperanto kaj subteni illajn penojn uzi esperanton kiel la dua lingvo. Uzante Esperanton pi povas doni al japanoj eblon pace kunlabori kun aliaj landoj.

(El Monda Bonvol-Servo)

LA OPINIO DE KOMERCA CAMBRO

La Budapesta Komerca kaj Industria Ĉambro skribis la 7an de decembro al la hungara ĉefdelegito de IEL, ke en ĝia korespondado Esperanto ĝis nun ne ludis ian rolon. "Tamen, pro la relativa facileco de la ellernado de la lingvo kaj pro ties klaraj esprimeblecoj ni opinias eble, ke la klopodo disvastiĝi la lingvon Esperanto, estos sukcesa." La Ĉambro promesis studi la aferon; do estus bonege, se multaj komercaj kaj industriaj entreprenoj serioze skribus ai

CARIOCA, associa-te a ĝuste movimento kolabore para um futuro de paz, compreensão e fraternidade. Aprenda o ESPERANTO.

KORESPONDADO

L. ZINNER deziras ricevi vivsignojn de liaj malnovaj amikoj kaj gelernantoj el Budapest-UJPEST, Paris, Bruxelles, LISBONA, Tanger, Madrid kaj aliaj lokoj. Al ĉiuj respondas! Ankaŭ deziras korespondi kun artistoj (skulpt. kaj pentrartistoj) kaj artamantoj. Nepre respondas al ĉiuj! Adreso: Rio de Janeiro, Caixa Postal 3677, Brasil.

SOLDADOS DA SEXTA ARMA

(Continuação da 1.ª pág.)

viço dos interesses próprios ou idealísticos, não importa, pois, na realidade o ganhador será o idioma pelo qual batalhamos.

Urge também conjugar as atividades e combinar a propaganda dos vários grupos de Esperanto, visando o objetivo de introduzir o idioma nos meios sindicais para torná-lo mais eficaz nos benefícios que ele poderá prestar e em proveito próprio quanto à sua consolidação, visto que as poderosas organizações de classes representam uma força de valor reconhecidamente grande e sobretudo visando elevar o nível cultural da alavancada do mundo: o operário.

E' necessário e imprescindível que se coordene as iniciativas em proveito próprio e da unidade, no caso o Esperanto, da eficiência dos trabalhos, depende o maior aceitamento, e a recente demonstração da A.E.R.J. veiu provar o acerto das nossas diretrizes. E' preciso portanto encarar de frente e destemidamente o problema, tanto mais quanto, a idéia já está amadurecida, sendo o bastante saber como colher os frutos.

Relativa e paulatinamente, se não esmorecerem os samideanos cariocas, veremos o engrossamento das fileiras do Esperanto, desde que cada grupo sistematize e intensifique a sua propaganda e quem se deixar ficar na modorra correrá o risco de ser superado no campo de ação.

Aqui estamos, portanto, como soldados da 6.ª arma, em defesa de um ideal e na resolução dos seus problemas, os quais constituem a razão de ser deste jornal.

CASA PALERMO

Radios — Discos — Eletrolas —

Musicas e Materiais elétricos

Condições de vendas que sómente

PALERMO & IRMÃO

Podem oferecer

AV. 13 DE MAIO, 98-B —

Tel. 42-2742 (G. Cruzeiro)

CURSOS A MÃO CHEIA!

Este é o lema que o diretor do Departamento de Ensino da A.E.R.J. adotou, a fim de aumentar constantemente o número de condecorados do Esperanto no Rio de Janeiro. E cumprindo o programa delineado no princípio deste ano, já foram realizados vários cursos elementares, um na própria sede da Associação e outro na sede da Federação Espírita Brasileira, na Avenida Passos n.º 30. Imediatamente foram ainda inaugurados nesses mesmos locais e mais no Grupo Esperantista Bezerra de Menezes, rua Gustavo Riedel n.º 63, e no Esperanto-Rondo de Olaria, rua Leocádia Rego n.º 7.

Não se limita, entretanto, a cursos elementares o programa traçado, mas também a cursos médios e superiores e, por isso, atualmente, realizam-se uma vez por semana aulas de um curso médio, na sede da Associação, e posteriormente será inaugurado um curso superior.

Neste momento em que o Esperanto no Brasil vem progredindo incessantemente, o que mais precisamos é de possuir um quadro suficientemente grande de pessoas habilitadas a ensiná-lo com eficiência. Cursos a mão cheia por todos os cantos desta cidade! E desta forma estaremos realizando o que disse Zamenhof em Boulogne-Sur-Mer: "La verdan standardon tre alte ni tenos"!

N. P. S.

SOCIALAJ NOTOJ

Je la 22^a de aprilo la Familio de Couto Fernandes okazigis sanktan meson ĉe katolika preĝejo nomata "Nia Sinjorino de Glorio", kion oficigis kat. esperantisto Pastro Plana. Multaj esperantistoj ĝeestis. Poste la Brazilila Ligo vizitis la tombejon. Ĉeestis S-ro Prezidento de la Ligo D-ro Carlos Domingues, S-ro Prezidento de Brazilila Klubo Esperanto, Caetano Coutinho, kaj S-ro Laszlo Zinner, kiu reprezentis la prezidenton de Asocio Esperantista de Rio de Janeiro.

Festas siajn naskiĝajn datrevenojn dum la nuna monato, la jenaj samideanoj:

- 9 — João de Romaris
- 10 — Raul de Almeida
- 11 — F. Doblas Filho
- 15 — Antonio B. Afonso
- 19 — Pedro Baltazar
- 20 — Francisco Rodrigues de Souza
- 22 — Ito Pereira de Melo
- 23 — Gilberto Joyce Paranhos
- 28 — Ary Ramos Barbosa da Silva
- 29 — José Barroso Junqueira
- 30 — Oswaldo de Carvalho

FELIÇON ni deziras al ĉiuj

Je la 3^a de lasta monato Aprilo naskiĝis STELA, filino de gesamideanoj Dorivaldo Pereira de Castro kaj Manuela Doblas de Castro, kiu certe baldaŭ lernos Esperanton.

BOLETIM ESPÍRITA

Recebemos o número 10, relativo a março de 1947, do "Boletim Espírita", de Florianópolis, que inicia uma secção sob o título "Esperanto". Congratulando-nos com a direção do "Boletim", na pessoa de seu diretor responsável, Sr. Jobel Sampaio Cardoso, e apresentamos também as nossas congratulações ao samideano que inicia este trabalho, e que se assina A-MO.

Desejamos que dessa coluna possa resultar o engrossamento das fileiras esperantistas não só em Florianópolis, mas em todo o Estado de Santa Catarina, onde o "Boletim" tem grande circulação e numerosos leitores, conquistando para o nosso movimento novos e entusiastas batalladores.

Hungara esperantisto en la "ASOCIO"

Je la 12^a de Abril vizitis la ASOCION hungara samideano S-ro JOZSEF SZATMARY konata operakantisto, kiu sin direktis al la ĉefurbo

FUNDAÇÃO DA LIGA UNIVERSAL

(Continuação do n. anterior)

p) **Adesão consciente** — Como membro da Liga aceita-se sómente a pessoa que compreenda o sentido e o significado da sua adesão. Como critério disso, serve a capacidade de assinar de próprio punho a declaração de adesão. Por isso, os menores não podem se tornar membros.

q) **Agrupamentos livres** — Os membros da Liga podem se organizar livremente em grupos, com os fins de propaganda, estudos, exercícios, divertimentos, etc., bem como formar grupos caracteristicamente profissionais, religiosos, de especialidades definidas, etc. Tais grupos gozam de plena autonomia desde que as suas atividades não estejam contrariando a finalidade, princípios e os interesses da Liga. Os grupos da mesma espécie poderão organizar colaboração entre si, em ligas autônomas territoriais.

r) **Administração econômica** — A Liga aplica o emprego racional de recursos financeiros, segundo o princípio "efeito máximo com custos mínimos" e o sistema de funcionários honoríficos. Mantém, também, representação local honorífica do seu centro administrativo e das empresas que se acham ligadas a ela.

s) **Sistema cooperativista** — As empresas a serem organizadas dentro do quadro da Liga (empresa editora, banco, agência de viagens, etc.), serão organizadas nas bases cooperativistas, segundo a evolução social. Possuirão características, não lucrativas, e sim, de auxílio mútuo.

t) **Colaboração leal** — A Liga deseja lealmente colaborar com todas as organizações congêneres, isto é, com todas aquelas que trabalham pela paz no mundo ou pela idéia da língua internacional e auxiliá-las nos seus trabalhos.

u) **Harmonia interna** — A Liga procurará evitar no seu seio quaisquer rusgas e inimizades. Para esse fim funcionará um comitê especial jurídico de apaziguamento, constituído, em parte, de juristas profissionais.

CONDIÇÕES DE ADESÃO

Como membro de LU pode ser todo aquél que aprovar, por escrito, a finalidade e os

princípios da Liga e fizer voluntariamente doação de um número não especificado, de tijolos simbólicos para a construção de um mundo novo. A contribuição mínima é de 1 tijolo simbólico. O valor de um tijolo é de 1 "stelo" (moeda universal estabelecida pela Liga, equivalente, teoricamente, ao preço de 1 quilo de pão, e vale, em moeda brasileira, Cr\$ 1,90). Com tal contribuição a pessoa torna-se membro simples da Liga, para o resto da vida. Outros tijolos poderão ser adicionados posterior e voluntariamente. O recebimento de tijolos doados à Liga comprova-se pelos pequenos recibos em forma de selos a serem colados sobre a respectiva carteira de membro.

MEMBRO FUNDADOR

Como membro dessa categoria torna-se todo aquél que fizer uma doação de 500 tijolos simbólico, isto é, contribuindo com a importância de 500 "stelos". Pode-se, também, chegar à categoria de membro fundador pela adesão como um membro simples, doando apenas alguns tijolos, acrescentando-se-lhes, posteriormente, mais tijolos até completar o mínimo necessário de 500 tijolos.

MEMBROS ATIVOS

São aquéllos membros da Liga que, além de doação de tijolos, pagam ainda uma taxa anual de 24 "stelos". Efetuado esse pagamento, tais membros recebem as edições periódicas (órgão e almanaque) da Liga e têm direito a gozar de diversos benefícios postos à disposição de todos os membros ativos. Pode-se tornar como membro ativo quando desejar, deixar de sê-lo e de novo voltar a essa categoria, sem perder o direito de ser membro simples da Liga.

MEMBRO ATIVO VITALICIO

Como membro dessa categoria torna-se todo aquél que paga a taxa de 500 "stelos" de uma só vez.

SER MEMBRO DA LIGA, DE MODO ALGUM SE OBRIGA A QUALQUER TRABALHO

Carteira de membro — Todos os membros da Liga, sejam simples, fundadores ou

ativos, recebem uma carteira idêntica com as indicações particulares quanto à sua categoria. A carteira contém 6 páginas; duas páginas são reservadas para os recibos-selos de tijolos doados e a anotação eventual sobre a passagem à categoria de membro-fundador. A carteira pode, também, servir como carteira de identidade, se o possuidor nela colar o seu retrato, após a sua assinatura e pedir à autoridade competente certificar a sua autenticidade.

ADESÃO DE NÃO-ESPERANTISTAS

Entre os membros atuais da Liga há muitos não-esperantistas, simpatizantes às idéias da Liga e dispostos a auxiliá-la. Muitos deles exprimiram, na sua declaração de adesão, a intenção de aprender o Esperanto. Outros há que não desejam aprender a língua universal e que, no entanto, sustentam a Liga com os seus tijolos e, principalmente, pelo fato de terem se tornados membros. Entre esses últimos há muitos que doaram 10, 20, ou 40 e até 100 tijolos. Tal resultado prova que a nossa Liga pisou no caminho certo quando apelou para o apoio dos simpatizantes, segundo a divisa: Aquél que não pode trabalhar pelo bem comum, que auxilie, ao menos, aos que trabalham. Muitos fervorosos gritam: — "Queremos trabalhar. Deem-nos as ferramentas necessárias!" E nós não queremos perder a esperança de que, dentre os membros que não são agora ativos, muitos, pouco a pouco, passarão às fileiras dos membros ativos. Na verdade elas já deram um passo nesse sentido pela sua adesão à Liga. A sede da Liga elaborará e publicará dados estatísticos mais detalhados que tratarão, também, em separado, da categoria dos membros não-esperantistas. Em fins de Junho de 1946, 7% dentre os membros ativos e 69% dentre os membros simples, eram os não-esperantistas.

ALISTAMENTO

De conformidade com o princípio de organização sobre o item h), o Comitê Preparatório fixou, como primeira

tarefa a executar, e como base para o trabalho vasto e eficaz, o alistamento de 100 mil membros e da coleta de 1.000.000 de tijolos. O alistamento começou e promete bons frutos. As idéias da Liga encontraram aprovação e simpatia gerais e em algumas pessoas despertaram até verdadeiro entusiasmo. Até o fim de Junho de 1946 alistaram-se 1647 membros e foram coletados 19.751 tijolos.

A DIRETORIA DA LIGA UNIVERSAL

Presidente:

Dr. Edmond Privat, Professor da Universidade de Neuchâtel (Suíça), ex-delegado à Liga das Nações.

Vice-Presidente:

Sra. J. C. Innsbrucker, Dirksen, Haia, Holanda.

1.º Secretário:

Andreó Cseh, Haia, Holanda.

2.º Secretário:

Sta. P. C. Rademaker, funcionária da Diretoria de P.T.T., Haia, Holanda.

Tesoureiro:

A. H. van de Velde, inspector-chefe de Farmacologia da Saúde Pública, Haia, Holanda.

Membros:

G. Alan Connor, secretário geral da Associação Esperantista da América do Norte, editor da revista "Amerika Esperantisto", delegado da IEL (Liga Esperantista Internacional), Nova York, U.S.A.

D. M. Ponti, Professor internacional e propagandista do Esperanto, delegado da IEL na cidade de Barendrecht, Holanda.

C. Pot, diretor da fábrica "Electro-Smit", inventor do sistema de escrita musical "Klavarskribo" Slikkerveer, Holanda.

Dr. H. C. Raasveldt, geólogo, atualmente em Bogotá, Colômbia.

Sta. M. H. Vermaas, Professora de Esperanto, Aoterdam, Holanda.

P. L. Wright, membro do Comitê do Esperanto-Klubo de Londres, ex-presidente da Associação Britânica Esperantista.

Ludoviko Zamenhof, acadêmico da Escola Técnica Superior em Varsóvia.

(Versão do texto original em Esperanto).

de Paragvajo. Ĉar lia vizito okazis dum la kutima Kultur-kunveno — li volonte kantis hungarajn popolkantojn — Esperante! Ni deziras al li felican vivadon en Paragvajo.

DR. BRAZ CONSENZA

CONTRATOS, REGISTRO DE MARCAS E PATENTES

INVENTARIOS, PERCIAS COMERCIAIS ETC.

RUA SILVA JARDIM, 43 — 1.º andar sala 4 — Tel. 22-4900

NIAJ KULTURKUNVENOJ

Dum la kutilmaj kulturkunvenoj ĉe Asocio, je 22/3, 5, 12/4/1947, gvidata de S-ano LASZLO ZINNER, partoprenis la jenaj samideanoj: S-ano J. Cosenza deklamis poemojn el la Fundamenta Krestomatio de Zamenhof; ŠIPETO, LA KAPELO, kay AL BRUSTO, AL MIA. S-ano D. PEREIRA DE SOUZA laŭtlegis skizeton de Historio de IRLANDO ĝis 1946, verkita de S-ano P. HARDING, fakdelegito de IEL pri Historio en DUBLIN.

L. ZINNER paroladis pri Moderna ARTO kaj Artistoj (pr. APOLLINAIRE, PICASSO, VAN GOGH, CEZANNE, MATISSE kaj aliaj), C. NICOLAU BLACHIKOFF laŭtlegis bonegan tradukojon sian de rusa verkisto, Ĉeliov-Antono. Ankaŭ S-ano WILTON RIBEIRO laŭtlegis sian tradukojon el la verko de A U S T R E G E S I L O DE ATHAYDE, titolita: "LA PLI INTENSA DONACO". Ni ĜOJE konstatas la rapidan progresadon kaj sindonan laboron de ambaŭ esp-istoj; ke ni sciu, S-ano WILTON RIBEIRO ĝiĝis esperantisto antau 4 monatoj. En ĉi Rio Esperantista, ni aperigas verketon lian, kun la titolo "EKLUDO". Imitinda estas lia ekzemplo! S-ano O. VIANA PEIXOTO nin ĝoigis kun laŭtlego de sia lerta tradukajo el la verko de ARTURO DE AZEVEDO, gaja rakonto titolita: "LA SPIRITO".

Laŭ la propono de la Prezidanto de Asocio s-ro Doblas Filho, la 12^a de aprilo estis dediĉata (anstataŭ la 14^a de aprilo) al la morto de Zamenhof.

Malfermis la kunvenon kun memoriga parolado S-ano José Cosenza, kiu tre simple, sed profunde memoris pri nia Maestro. Finis sian paroladon deklamante "PREGO SUB LA VERDA STANDARDO".

S-ano Delio Pereira de Souza anonicis la reaperon de "LITERATURA MONDO". La citita revuo dumonata estis fondita de VILMOS BLEIER, kiu bedaŭrinde mortis dum la lasta milito en PARIZO. Daŭrigas la eldonadon de la Revuo lia frato, BELA BLEIER en Budapest. Ĉefaj kunlaborantoj de la Revuo estas la jenaj: D-ro KOLOMANO KALOCSAY, JULIO BAGHI la plej fama esp. poeto, kaj aliaj. Detalo aperas en ĉi gazeto.

S-ano V. Guayanás de Souza fervorega direktoro de l'propaganda fako, paroladis pri ĝeneralaj esperantajoj, — kiel apliki esp-on, — kaj instigis al plua, akceligita laborado (kiel li scias, la asocianoj, kiel li mem, tute sindone propa-

gandas Esperanton — tamen li sugestis bonajn konsiliojn akceptindajn).

S-ano M. Aveleza de Sousa konata kaj ŝatata esp. instruisto laŭtlegis sian bonegan tradukon letero sendita de VICTOR HUGO al itala grafo VICTOR A. PEPE. Sekve deklamis soneton pri Zamenhof, verkita portugale de A. C. DIAS kaj majstre tradukita de M. Aveleza de Sousa.

Fine S-ano Joels rememoris pri Zamenhof, kies idealon jam li sekvas de multaj jaroj! Ho kia ĝojo estas por ni ĉiuj, audi veteranon spertan kaj bonegan lingviston kiel li estas!

La 19an de aprilo, oni decidis al la memoro de Couto Fernandes, kiu mortis je la 22^a de aprilo 1946. Tion proponis s-ano Doblas Filho, prezidanto de Asocio.

Malfermis la solenan kunvenon S-ano D. Pereira de Souza, kiu, laŭ sia kutimo, paroladis pri la meritplena laboro kaj personeco de Couto Fernandes.

Sekve paroladis pri la vivo de la famkonata verkisto Jack LONDON nia s-ano C. N. Blachikoff, kiu poste laŭtlegis sian bonegan tradukojon, unu ĉapitron el la libro "Antaŭ ADAMO" de l'menciita verkisto. La laŭtlego preskaŭ plenigis la kunvenhoron — rekompence oni lin ege aplaudis!

S-ano Nelson P. de Souza memorigis la ĉeestintojn pri la indiĝenoj kiuj havis la 19an de aprilo memortagon. S-ano Joels, kiel ĉiam, bonvolis laŭtlegi siajn korektogajn "Jozefajojn".

S-ano Zinner salutis S-anon PLATÃO Martins, malnovan asocianon, kiu preterpasante Rion el Porto Alegre — nin vizitis.

Fine S-ano FLORESTAN NOGUEIRA rakontis la "Tri Blindulinojn" verkita de Maria Clara da Cunha Santos kaj tradukita de S-ano Caetano Coutinho. Sekve al la memoro de Couto Fernandes li deklamis "Prego sub la Verda Standardo".

Finante la kunvenon oni restis dum unu minuto silente je la memoro de S-ano Couto Fernandes.

Ni do invitas vin, ĉeesti nian kultur-kunvenojn ĉiu sabatvespere je la 4^a kaj duono ĉe la Asocio — Rua Marrecas 19 — 2^a etago — Lapa, Rio.

Via ĉeesto helpas la Movadon kaj Vin mem!

La direktoro de Kult. Dep.
L. ZINNER

MONATA PROGRAMO

3 — Kulturveno je la 16 ^a horo kaj duono.	ĝajon. Vestajo laŭvole, sed simpla.
5 — Direktorara kunsido, je la 19 ^a kaj duono.	19 — Direktora kunsido, je la 19 ^a kaj duono.
10 — Tagmango esperantista, je la 13 ^a horo, ĉe Restoracio Maranguape, strato Maranguape 36.	24 — Kulturkunveno.
— Kulturkunveno — 16,30 horo.	31 — Kulturkunveno.
17 — Kulturkunveno.	MEZA KURSO — Por progressintoj, ĉiusabate je la 15 ^a horo, gvidata de samideano Nelson de Souza, lerta esperantisto, direktoro de Instruiga Dep.
18 — Ekskurso al "Pedra do Conde", en arbaro Tijuca. Renkonto je la 8 ^a matene ĉe "Alto da Bôa Vista". Ĉiu alportu man-	ELEMENTA KURSO — Ĉiumarde kaj ĉiujaude, gvidata de samideano F. Doblas Filho.

AL LA UNIVERSALA LIGO A LIGA UNIVERSAL

DEKLARACIO DECLARAÇÃO

Mi aprobas la celon, la principojn kaj la laborplanon de la Aaprovo a finalidade, os principios e o plano de trabalho da

UNIVERSALA LIGO kaj deziras aliigi al ĝi kiel: Simpla mem-LIGA UNIVERSAL e desejo a ela aderir como: Membro sim-

bro. Fundamenta membro donacante brikojn. Mi volas ples. Membro fundador, doando tijolos. Desejo, tambem,

aliigi ankaŭ kiel: Aktiva membro. Dumviva aktiva membro aderir como: Membro ativo. Membro ativo vitalicio e pago

kaj pagas stelojn por la jaro stelos para o ano

Nomo: S-ro/S-rino/F.-ino

Dato

Data subskribo (assinatura)

Nome: Snr/Snra/Srta

Profesio (laŭvole)

Profissão (se quizer)

Dato de naskigo (laŭvole)

Data de nascimento (se quizer)

Loko de naskig (laŭvole)

Lugar de nascimento (se quizer)

Ĉu esperantisto aŭ ne?

E' esperantista ?

Se ne, ĉu volas lerni Esperanton?

Se não o é, deseja aprender o Esperanto?

Ĉu volas varbi novajn membrojn?

Deseja recrutar novos membros?

Adreso:

Endereço:

Varbinto N-ro

Alistador

CARIOCA, associa-te a este movimento colabore para um futuro de paz, compreensão e fraternidade. Aprenda o ESPERANTO.

FRANCISCO PERDIGÃO

Despachante oficial

Prefeitura e Recebedoria

RUA PEDRO I n.º 14 - 2° andar — Tel. 22-5464

Rio Esperantista

Orgão oficial da A.E.R.J.

PENSAMENTO E TRABALHO PELA FRATERNIDADE UNIVERSAL

Diretor
ALDO O. DOBLAS

Assinaturas:
Brasil - Cr\$ 15,00
Exterior - Cr\$ 30,00

Redator-Chefe
SYLLA M. CHAVES

Edição mensal

P. Gerente
DELIO P. DE SOUZA

Redação e administração
R. das Marrecas, 19, 2.º and.
Tel.: 42-5731 — C. P. 3677

Ou 25 Coupon resposta.

ANO I Rio de Janeiro, Maio de 1947 N.º 2 Avulso Cr\$ 1,00

NOTOJ DE SERKRETARIO

Direktoraro kunvenis je la 31^a de Marto, duafoje en la monato. La prezidanto informis ĉiujn Direktorojn pri la decido de tutanara kunveno de la 24^a, nešanĝi la organizado de Asocio, kaj proponi al aliaj kluboj urbaj la fondon de Federacio; tial oni elektis samideanon Délio Pereira de Souza por redakti la sangon en la Interna Regularo, antaŭe aŭdante la direktorojn pri iliaj fakoj. Samideano Aldo O. Doblas petis la parolon por pritrakti aferojn rilatajn al gazeto, kaj petis al Direktoraro pligrandanan liberon decidi kaj agi, ĉar la Prezidanto tion ne deziris doni al li; oni pristudis zorge kaj atente la aferon, parolis multaj direktoroj, kaj fine oni decidis ke li havu pligrandanan liberecon gvidi la gazeton, sed li prezentos ĉiumonate, post la eldono de ĉiu numero raporteton kaj kontojn de la gazeto, kaj la nova Interna Regularo detale pritraktos pri tiu afero; kaj oni elektis samideano Sylla M. Chaves ĉefredaktoron de la gazeto, kaj Délio Pereira de Souza financan administranton, sekve oni elektis samideanon V. Guayanás de Sousa por anstataŭi Sylla en la Departamento por Propagando. Sam. Délio, ĉar li devas organizi la spezoregistro de la gazeto kaj pritrakti ĝiajn kontojn, ricevo de pago pro anoncoj, petis libertempom trimonatan en la tasko de Generala Sekretario de nia Asocio. Laŭstatute lin anstataŭas samideano Manuel A. de Sousa, kaj li sekve estos anstataŭata de Sam. O. S. Lopes. Nur en la sekvinta kunveno, je la 7^a de Aprilo, post invito, la Prezidanto proponis F-inon Elza T. Faria por prizorgi la taskon de la 2^a Secretario. Si ĝoje akceptis tiun oportunecon plibone labori por Asocio, kaj sekve por Esperantomovado, kaj sin proponis restadi en la ejo ĉiu lunde, merkrede kaj vendrede, de la 14^a ĝis la 18^a horo, kiam si pritraktos aferojn rilatajn al Asocio kun ĉiu ano, kiu ne povas pritrakti dumnokte. Dum la unua kunveno de Aprilo, nia samideano F. Doblas Filho, prezentis planon financan por plenumi la programon de Asocio ekde ĝia fondo, kaj oni ne estis povinta dum la unua kvinjaro ĝin plenumi: do ni ne-pre devas ĝin plenumi dum la dua kvinjaro. Ĉiuj direktoroj parolis pri la grava afero, kaj fine sam. O. S. Lopes diris, ke laŭ lia rimarko al ĉiuj direktoroj la plano ŝajnis tre bona, sed tre granda por nia ankoraŭ malforta movado, tamen ĝi estas tre urĝa; do oni devas plani la agadon de la direktoro, kaj ĝin fari laŭvice. Kaj oni voĉdonis por registri la ordon de agado laŭurĝe, kaj la aferoj estis envicitaj jene: 1) gazeto, ĝin firmi finance, ĉiu direktoro kaj ĉiu ano devas klopodi aranĝi anonceantoj; 2) skribmaſino, oni nepre bezonas ĝin por nia laboro en la ejo; 3) disvendendo de libroj, ni faros grandan klopodadon, celante propagandi Esperanton kaj aranĝi monon por Asocio; 4) Esperanto-Domo, ni organizas planon por finfine ĝin konstrui; 5) propan sidejon; samideano Prezidanto jam prezentis planon, kiu estos zorge pristudata; 6) Tipografio esperantista; 7) Teatro esperantista. Por la plenumo de tiu plano ni bezonas la kunhelpon de la tut-a anaro. La vico ne estas absoluta, oni povas ŝanĝi, laŭ oportuneco kaj facilajoj. La Direktoraro plezure akceptas kritikojn kaj proponojn de esperantistaro.

O ESPERANTO NA PARAIBA

Na Paraíba, o Esperanto não é conhecido senão por meia dúzia de idealistas: Drs. Manuel Tavares, agrônomo da D.F.P.; Arlindo Colaço, prefeito de Alagoa Nova; Jofre Borges de Albuquerque, Inspetor Regional de Estatística; Cláudio Lemos, conceituado odontólogo conterraneo; Conego Matias Freira, membro do Diretório Regional de Geografia, e outros cujos nomes não me ocorrem no momento.

Do ilustre prefeito Arlindo Colaço, vale destacar o seu esforço em favor do nobre idioma auxiliar, em nosso Estado. Pelo decreto-lei n. 28, de 8 de fevereiro de 1943, deu a denominação de Dr. Zamenhof à Biblioteca Pública Municipal do município que dirige.

Quando ainda em projeto, o referido ato, apesar do parecer contrário do então Diretor da Divisão Legal do Departamento das Municipalidades, foi aprovado pelo Conselho Administrativo do Estado, sendo relator o brilhante causídico conterraneo dr. Osias Gomes.

Por esse gesto, homenageando o grande idealista e filantropo que foi Zamenhof, recebeu o Prefeito Arlindo Colaço inúmeras e inequívocas demonstrações de simpatia de todos os pontos do país.

PROF. LEOMAX FALCAO

Oswaldo Diniz Magalhães grande amigo da A.E.R.J.

O dia 15 Maio recorda-me sempre, que foi através o senhor Prof. Oswaldo Diniz Magalhães que comecei a empregar esforços, com os esperantistas, junto à Liga Esperantista Brasileira, no afã de evidenciar cada vez mais o valor do idioma internacional-auxiliar-neutro, o Esperanto.

Foi, já dissemos uma vez num artiguetu publicado no órgão oficial da Associação Esperantista do Rio de Janeiro, durante uma das irradiações da "Hora da Saúde", da Ginástica pelo rádio, num dos maravilhosos suplementos das referidas aulas que soubemos, ter aquela Liga ressouvido efetivar aulas de curso elementar de Esperanto, numa homenagem aos rádio-ginástas do Brasil, e, como já aceitavamos a idéia do Esperantismo, pressurosamente nos apresentamos; sendo que ali, na sede da Liga Esperantista Brasileira, foi que pela primeira vez vimos o nosso querido professor Oswaldo Diniz Magalhães, o befeitor cem por cento, aquele que tem beneficiado não somente às pessoas de nossa família, mas a todos que têm a felicidade de ligar seus aparelhos rádio-receptores diariamente, às 6h15m ou às 7 horas para a "Rádio Globo".

O dia 15 de Maio do corrente ano, solenizará o 15.º aniversário do empreendimento que produziu a consagração do "Missório Encarregado de Difundir a Educação Física ao Povo do Brasil".

Os esperantistas sempre fizem causa comum com Oswaldo Diniz Magalhães — sempre se honraram em apoia-lo, em prestigiá-lo e principalmente em seguir-lo, praticando as instruções que ele ministra e ministrará sempre porque, quando o homem "se ausenta", a sua obra permanece tão viva ou mais viva, tal, na medida dos benefícios que preste, conforme também acontece quanto ao Esperanto.

TRANSPAGO AL SVISLANDO

La partoprenontoj al la 32ª Universala Kongreso de Esperanto 1947 en Bern loĝantaj en lando kun deviz-malfacilajoj devas turni sin tuj al la Landa Asocio, kiu faros la necesajn paſojn por solvi tiun aferon.

ALIGOJ

C. 11/1/1947, aliĝis kaj pagis la kongreskotizon 538 personoj el 25 landoj, pliaj ĉirkaŭ 170 personoj nun klopodas por ricevi la permeson pagi la neceson al la LKK kaj tiele havi la eblecon ankaŭ aliĝi.

DR. ADOLPHO STAERKE

Livre docente da Universidade do Brasil
Clínica de senhoras

Residência:
RUA BELA S. LUIZ, 68
Tel. 48-5892

Consultório:
R. ASSEMBLÉIA, 58-1.º
Tel. 42-3835

CARIOCA, associa-te a este movimento colabore para um futuro de paz, compreensão e fraternidade. Aprenda o ESPERANTO.